

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PART KOZLONYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

edik a társulat multságainak... 3 főt a miben a társas ebéd...

száz szerb család Nagy... 3 főt a miben a társas ebéd...

KÖZGAZDASÁG.

1874. jun. 9. (Hivatalos... 4.20 kr. 1 méro rozs 5.00...

Készítő a kiadótalajdonos:... H. KÁROLY.

Függelék: MARI KÁROLY.

Viláttér.

észak-keleti vasut.

rdetmény.

15 től kezdve további... 4.20 kr. 1 méro rozs 5.00...

tenrend.

415 sz. vonat... 1. és III. oszt. 1 óra perc...

vezér-igazgatóság.

Teljes tisztelettel... Sarkady Ferencz.

330 6

Uj indítvány.

Várady Gábor, a balközéppárt... egyik vezértárgya a „Máramaros” legkö...

Nekünk igen megtetszett ez indítvány; még pedig, egyéb okok közt, — azon sajtóságot sulyánál fogva, mert épen a balközéppárt egyik vezérférfiától eredt.

Es mi ohajtánók, hogy felkaroltatván ez eszme, megvittassék a valóságban is.

Az indítványozó oly egyéniség, ki-ről föl kell tennünk, hogy indítványát képes volna kellőleg kifejezni; hanem, hogy vajon a karná-e eszméit e tárgy körül teljesen rendezve egész rendszerbe összeállítani, nem tudjuk; sőt akarátán — pártállása sajtóságot viszonyainál fogva — kételkedünk is...

Tehát helyén látjuk, hogy e fontos indítványhoz mi is hozzájáruljunk!...

Ha a képviselői kötelesség e kéreket össze akarjuk állítani, nem szabad a csupán külsőségek beosztásával megelégednünk.

Például, nem elég, hogy a képviselő csak megjelenjen pontosan a ház és az osztályok ülésében.

Még azzal sem látjuk kimerítve a képviselői fontos állással egybekapcsolt teendőik sorát, hogy a képviselői szorgalmas legyen az előforduló kérdések tanulmányozásában.

Buzgalom a haza java előmozdításában, a tisztas állásnak minden erkölcs-telességgel megóvása, magán érdekeknek a közérdek alá rendelése — bár mind igen szükséges, de nem minden, ami a kötelességek katechismusát a fenébbiekkel együtt teljesíthetné...

Van a képviselői teendőknek egy sokkal lényegesebb, mondhatni: fő része, a mi a képviselői megbízatással természet szerint és jogilag elválatlan kapcsolatban áll...

Es ez a választókkal kötött kétoldalú szerződésből önként következik.

E legfőbb kötelesség az: hogy a képviselő a választói előtt vallott programot — melynek alapján megválasztatot — hűven meg is tartsa!

Jogilag úgy áll a dolog, hogy ha a képviselő a programjában kifejtett elvektől eltér: megtörte a szerződést: s kiüldöit nem képviselheti.

S ha csakugyan megváltoztak nézetei: ha kiadott programját többé nem követheti: a képviselői állást oda kell hagynia, s választóira hivatkozvani. uj választás alá kell magát bocsátani.

A „DEBRECZEN” tárczája.

PEDIG NEM VOLT IGAZUK.

— Eredeti beszély. — (Folytatás.)

A társaságot a két völgyében kívül Etelek s Iza szülei és Eteleknek egy nagynője képezék.

Ez az utolsó Kriska néni. Valaha sokat válogatott a kérékben, végre kikopván azokból, mai napig hajdon. Fásult cinikus teremtés, senkivel sincs megeledeve, rágalmazza az egész világot s örökösön a mult idöket emlegeti. Ismeretes alak, van ilyen az életben elég. Ot sem szereti aztán senki, de azért el-türt személyiség.

A két völgyény egyiránt csinos fiatal ember. Az Etelek Kovács Dezső, szöke, most tette le az ügyvédi vizsgát. Iza már jellemezte. Tréfás, kedves, bohó és kitünö ügyvéd. Ebben már nem érti a tréfat.

Iza jegyese Vértési Kálmán, müegyetemet végzett helyi születésű s, mint Dezső, igen kitünöen végzte iskoláit s most a külföldre államkötségen küldendő tanárjelölték között van. Komoly férfi, kinek kezében van biztosítva a most is a megélhetés iránt, de a hatékony protektorai által ajánlt egy évi utazást is el kellett fogadni jövője iránti tekintetből. De magának is volt kedve hozzá.

A népképviselői alapon nyert megbízatás — bár egyes utasítást nem foglal magában a programban foglalt elveken kívül — épen nem állapítja meg az önkény jogát, s nem ad abszolút hatalmat a képviselőnek, sőt a bizalom kölcsönöségéből következik, hogy a választók által helyeselt utat kell követnie.

Ha például valaki kiadott programjában a közösügyes törvényt rosznak, a házára kárhözatosnak mondta, a delegáció és a közös miniszterium el-törését tiltate ki feladatának; — és e nézetétől homlokegyenest ellenkező utat követ, jlesen a közösügyes alapot elfogadja; és megfordítja, a közösügyes kifejezést jónak tartotta, de azt később tetteleg elveti: — többé nem képviselheti választóit!...

Ha Várady Gábor így érti a képviselői kötelességek katechismusát, az a haza érdekében cselekszik, ha az ország színe előtt megteszi indítványát!...

De hogy megtegye, szabadjon rajta kételkednünk.

Az országgyűlés ülési valósínüleg július 10-éig tartanak.

A polgári házasság iránti törvényjavaslat előterjesztése, az állam és egyház közti viszonyok rendezése tárgyában kiküldött bizottság, — Pauller és Tréfort miniszterek ellenére, kik halasztást akartak nyerni (tán az ultramontanok kedvéért) a folyó év végét tüzte ki véghatáridőül.

A választási javaslat tárgyalása az osztályokban befejeztetett. Előadók: az 1. osztályban Palszki Ágost; 2-ikben Nagy György; 3-ikben Eötvös Károly; 4-ikben Szeniczey Ödön, esetleg Kvaszai László; 5-ikben Póchy Tamás; 6-ikben Besán Mihály és Molnár Antal; 7-ikben Boncs Döme; 8-ikben Szilágyi Dezső; 9-ikben Dániel Ernő és Matolai Etele.

Bitó és Ghyczy Bécsből visszaérkezett. A 150 millió kölcsön második felére előlegezési üzletek köttettek. Ezek a „független-magyar ügyerek” ezért járnak Bécsbe. Mikor tanulnak meg már — a magok lábán járni?

A választási törvényre vonatkozólag a „Pesti Napló” tegnapielőtti vezércikkében kikélt a balközéppárt azon módosítása ellen, miszerint „minden állami haszonból ki legyen zárva a képviselőházból.” „A P. N.” neheztelését azzal indokolja, hogy úgy is ki lehetne ama megszorítást játszani azzal, hogy a bérlo a bérletet nejeire vagy másra írnatá át: továbbá a bérlo közepostályi érdekekben véli azt elvetendőnek! — Hát midön a törvényhatósági bizottságokból kirekeszté a Deákpart a törvényhatósági bérloket: hol volt a „P. N.” emez elvi meggyöződésével? vagy a törvényhatóságokkal szemben nem lehet oly könnyen kijátszani a törvényt, mint a képviselőház irányában?

A képviselőház osztályai (a 1. kivételével) bevégeztek az összerheltenlégű és a nök nagykorúsításáról szóló javaslat tárgyalását. Előadók: 2. osztályban Hedri Ernő, 3-ikben Eötvös Károly, 4-ikben Kvaszai László és Teleszki István, 5-ikben Beze Antal, 6-ikban Molnár Antal, 7-ikben Horváth Lajos és Tost Gyula, 8-ikben Paczolai és Földvári János, 9-ikben Dániel Ernő.

Bezzeg nincs most már! Iskoláit végezze haza jöven, ismerősei mindenáron megakarák házasítani, különösen Kriska néni, kinek e foglalkozás szakmájába vágott. Elsőben Etelekával öhajította volna egybekötöni, majd midön ott Kovács Dezső bekopogtatott: valami Jámborné nevü komasszonyának hajdon leányát Klárikát ajánlta neki. El is tukmálta Kálmánt párszor Jám-borékhoz s a kedves Klárika selyem hajjának szálával igyekezett volna is kiúszni a köti a szerencsét, de Kálmán pár látogatás után megelégette öket. Hanem Klárikától s anyjától nem oly könnyű volt szabadulni. A kisasszony sajtókezü levélben hívogatta őt oszonára, es-télyre, de Kálmán egy vagy más ürügy alatt mindig kimentette magát s Kriska néni-nek minden csöfögésai sem bírták többé látoga-tására birni. Ezóta aztán halálos ellenével váltak a kisasszony és anyja, söt még Kriska néni is; bár ez utóbbi inkább Izára nehezelt, amiért elesábitotta Kálmánt.

Pedig bizony Iza sohasem szeretete volna meg a komoly, ritkán társalógó fiatal embert, ha helyébe nem megy s közelebből meg nem ismeri annak müvelt lelkét, jó szívet. De oda-sméri annak müvelt lelkét, jó szívet. De oda-sméri annak müvelt lelkét, jó szívet. De oda-sméri annak müvelt lelkét, jó szívet. De oda-sméri annak müvelt lelkét, jó szívet.

Kötszágbe öjt helyzetünket eléggé jellemzi azon körülmény, hogy az aradi „Alföld” derék szerkesztője Tiszt Lajos, már az egyed-uralom behozatala mellett beszél lapjában. Tal-jesen fel tudjuk fogni azon hazafiai mély fáj-dalmat, melyvel Tiszt ita ama cikkben roszotat. Nem osszuk ugyan azétét, csak az idők ta-nujelét említtük azt. meg. Hová jutottunk a magyar kormány uralma alatt?

A pénzügyi bizottság elfogadta az in-ségügyi (500,000 forintos) póthitelről s a szabószati klinika építéséről szóló tjavaslatot.

Kassán a főispán azzal tölti kedvét, hogy a közigazgatási tisztviselőket törvényellenesen és kellő ok nélkül fuggeszt fel. Egyéb-iránt Ferdinánd főispán ur úgy ismeretes, mint a ki egy ért hivatalához, miké a harangö-téshez.

Az ország területén működő ügyvé-dek létszáma kitudhatása végett, az igazsá-gügyminiszter a törvényszékek elnökeinek az ügyvédek összeírását meghagyta.

A naszdvidéki erdőségek ügyében kiküldött bizottság a belügyértől átvette az ok-mányokat, melyek nagy terjedelműek, s tanul-mányozására sok idő kívántatik.

Köve és Horomgyék eszméjét elejti a délmagyarországi képviselök értekezlete. Ön-álló törvényhatóságok lennének ott Temesvár, Versec, Páncsova, másodrendű városok Karan-bes, Fehértéplom.

A távirtdiavitatok új szervezési szá-bályzatát királyunk helybehagyta.

A hivatalos lap szerint William Gi-mour Hall konzulát nevezetett ki királyunk által Bombayba. — B. Majthényi Béla a kuriá-hoz tiszt. segédfogalmazóvá nevezetett ki.

A királyné júliusban Angliába Brig-tonn — tengeri — furdöbe megy. Inkognitó utazik, s Hohenems grófnő név alatt fog ott időzni.

A kolera felett tanácskozó nemzeti kongressus, több kormánykiváratára, a kitűzött június 15 helyett július 1-én fog megnyit-tatni.

A Tiszapárt célja.

Több alkalommal emlékeztünk már a választási tjavaslat 71-ik §-áról, melyben 3-5 évi börtön szabatik arra, a ki az ország jelen-legi alkotmányát megtámadja.

Megfontolás után maga a miniszter kijelenté a 9-ik osztályban, hogy belenyugszik e. s kihagyásába.

Es ezután mit tesz a Deák és Tiszapárt? — kérdi az „Egyetértés,” s arra így felel.

„Nem engedni kihagyatni a paragrafust, hanem egy fufangos szöveggel még roszabbá teszi azt. Hihetetlen, de úgy van. A deák-párt módosítása akkép szól, hogy büntetendő „a ki alkotmány iránt gyűlö-letet kelteni törekszik.”

A Tiszapártért így szól: „a ki az alkotmány eltörlesztése igzat.” Mi képezi nálunk ma az alkotmány? A delegáció és közös miniszterium intézménye, oszt-rák hadsereg és quota. A Tiszapárt tehát ezek eltörlése ellen tiltani akarja az igazgatást. „Nehány év előtt még a Tiszapárt zászló-jára volt írva ezek eltörlése, és ma már öt évig terjedhető börtönnel akarja büntetni azokat, kik az eltörlése törekszenek. „A mult választásoknál azzal a jelszóval

mentek a Tiszapártiak a választások elé, „hogy kívánják a delegáció eltörlesztését, kívánják a közös miniszteriumok eltörlesztését, kívánják a közös hadsereg eltörlesztését; — és ma már öt-estendige terjedhető börtönnel volnának ké-zszek büntetni azt, aki a jövő választá-sok elé ugyanazon jelszavakkal meggyűlölettel áll meg. Hová jutottunk a magyar kormány uralma alatt?”

Bámulatos az a politikai erkölcsi sülye-dés, mely nálunk mutatkozik — irtozatosab-ban napról napra.

Párt, mely két év előtt még nagy szá-jal hirdette az ország állami önállóságának visszaszerzését, ma a legszigorubb büntetése-ket kész szabni azokra, kik a 67-iki idéttel alkotmány eltörlesztésével csakugyan komolyan törekszenek az ország állami önállóságának megszerzésére.

A Tiszapárt nov. 7-én elfogadta a közös-ügyes alapot, ugy amint van. Hajlandónak nyilatkozott azon kormányozni, a rendszer minden változtatása nélkül. Nagyon természet-szerűt, hogy öt cseppet sem genirozza a büntetés, mert nics többé szándoka sem bolygatni sem eltörülni a közösügyi alapot. Söt, ellensége lé-vén most már az ország állami önállóságának küzdelme iránt, a cselekszik leginkább kedvé-ben, aki minél nagyobb büntetést szab a 67-iki pactum bolygatóra.

Petőfi müvei érdekében.

Régóta várja a magyar nemzet, hogy kedvenc költőjének a szabadságharc csalo-gányának müvei teljes kiadásban napvilágra jöjjenek.

Az „Athenaeum” el is határozta magá-erre, de a szerkesztőt szerencsétlenül választá meg Greguss Ágost személyében, a ki Petőfit még csak költőnek sem tartja.

De ennek dacára is vártuk Gregustól azt a legkevésbe, hogy adni fogja a költő — minden müvét.

Ez nem történt meg. Greguss, hogy előre tájékozza a közön-séget, kibocsátá a mü előszavát, s tudatja, hogy — több költeményt részben, vagy egész-ben kihagyott, a törvény és a király személye iránti tiszteletből, holott bevallja, hogy nem képezi Magyarországon oly esküdtészeket, a mely-lyik öt azok közléseért elítélte.

Látta-e már valaki a szoi-gaiasságot en-nél egnyűbb mezbem megjelenni?

A nemzet Petőfi minden mun-ka-ját várta. Azok a müvek a nemzeté, a történelem, abból — tudva — eldugni semmit sem szabad. — Ha Petőfi éne, s a 67-iki koronázás után írt ura a koronásfő ellen akkor értenök, hogy „tiszteletből” ki-hagyjuk azokat.

De arra nem vagyunk feljogo-sítva, hogy történeti emlékei-keket, főképp mikor az 1848-9-diki időre vonat-koznak, meg sem misítsük.

Ily kiadással nem kellett volna, nem il-lel megbántani azt a nagy szellemet, mely annyit tett nemzetért.

A nemzet közvéleménye méltán zudult fel kárhözától Greguss eljárása ellen.

Már nem sokára meg fog jelenoi e munka; így talán nem is lehet abban a hibát helyrehozni.

Pedig ez nem maradhat abban. A nemzetnek joga van követelni Petőfi minden müvét.

Ne bocsássa szét tehát addig az „Athe-naeum” Petőfi müveit, míg egy pótfüze-tet nem tesz ahoz, a melyben közzöltes-sék hűsven mindazon mü, a mely az érin-tett kiadásból részben, vagy egészben bármi okból fogva kihagyatott.

Ez nem egyes emberek, hanem a nemzet jogosult óhaja.

Ha királyunkat, ö felségét megkérdőznök, — bizvást hisszük, — ö sem gördítene az ellen akadályt.

Mert hiszen akkor a nemzet mindegyik

alább is táviradi gyorsasággal szeretné. Vignas-találul aztán Dezső megígéri neki, hogy be-várja, míg visszatér s addig nem nösül, mert különben sem lehet. Ebben aztán mindnyájan megnyugosznak, kikötven, hogy a várakozásért kinek-kinek hozzon valami ajándékot Kálmán.

Tehát egy év!

Az a néhány napot pedig, mit még Kálmán itthon töltött: együtt csevegi el a két pár a szülökkel. Kriska néni is eljár, ki a vilá-gért sem szalasztaná el azt a jó alkalmat, hogy azt a vidám leányt, kit könnyelműnek hisz az egész világ — sirmi lássa. Hanem hát ebbeli társékdét Dezső minduntalan meghüszéltani törekszik. Anyi bohókás dolgot beszél ott össze, hogy sirásra nem jut idő, annyival-inább, mivel Dezsőbe aztán Iza is beleköt s a két vidám lény az egész társaságot jó kedvre hangolja tréfával. Kálmán mosolyogva nézi öket. Jó füe ez a Dezső, tréfával megrövidíti a hölgyeknek azt az egy évet.

Kriska néni azonban nem így gondolko-zik s oda veti Kálmánnak: — Nem féltökön Izt? Látja, milyen meg-híttén társalog Dezsővel?

Az Kálmán homlokán könnyű íelbő vonult át, de aztán nyugodtan felelt: — Nem!

Ezzel nincs mit kezdeni, lássuk Etelek!

— Mit gondolsz édesem, ha Dezsőnek az jutna eszébe, hogy cseréljünk mennyasszonyt s Izához partolna?

Hirdetési díj: Öt-hat-hatos pöttyösért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szombat több íelből hirdetések, alként azert a leg-olcsóbb árért. Bélyegdíj: minden beíratást külön 30 kr. „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény öt-hat-hatos sorra 15 kr. Név- vagy bérmentellel beküldött kár-tárak nem vétetnek tekintetbe. — Ugy színtin kéziratok sem adóznak vissza.

szabadságharcának minden emlékét meg kel-ne semmisíteni. Kornuban már nem okoz az semmi bajt, ha a Hencsi-szobor közelében lát napvilágot Petőfi minden költeménye. De azokat birunk kell. Lépjén köze inkább — ha szükség van rá — a kormány is, s a nemzet szellemi kin-cséből ne engedjen elvezni semmit. Követeljük ezt mindnyájan. Petőfi mindnyájunké volt. Jogunk van szellemi hagyományához.

A választási tjavaslat.

(A központi bizottsághól.) A központi bizottságban tegnapielőtt kez-detett meg a választási tjavaslat tárgyalása. Jegyző Palszki Ágost.

Elfogadtattott azon határozati javaslat, hogy a belügyér a választókerületi cselzerfi felosztására nézve tjavaslatot terjesszen elő, ugy, hogy az még ez ülészek alatt tárgyal-tathassék.

Kimondattott, hogy a 48-diki választási tör-vény érvényben maradó részei az új szövegbe felvéttessenek.

A részletes tárgyalásból megemlítjük a fontosabbakat.

Választó az is, ki házberadóval megrött, már az előző évben fizetett legalább 105 ft. tisztza jövedelmét igazol.

A 3-dik §. 1. kikézésde következő szö-veget nyert: „Az 1848. V. t. cz. 2. §. a) pontjában a választói jog alapjául tett egy-ne-gyed urbéri telekhez hasonló kiterjedésűnek azon földbirtok tekintetik, melytől a birtokos legalább annyi adót fizet, a mennyi ugyanazon községben legkevésbé megrött eddigi urbéri értelemben vett egyne-gyed telek után fi-zettetik.

Ezután következő 2-dik új kikézés fo-gadtattott el: „Ha pedig ugyanazon községben urbériség nem létezett: a legkevésbé 1/4 urb-éri telek a szomszedságban fekvő azon köz-ségeinek megfelelőleg veendő föl, a melyben a föld értékre befolyással bíró viszonyok leginkább hasonlóak.”

A 4-dik §. következő új szöveget nyert: „Az 1848. V. t. cz. 2. §. b) és érdeályi 1848. II. t. cz. 3. §. b) pontjai alapján választói jog-gal bírnak azok, kik mint gyáros vagy keres-kedök, továbbá a sz. kir. és rend. tanácsu vá-rosookban mint kézművesek már az összeírás-t megelőző évben legalább 10 ft. 50 kr. jöve-delmű adót fizettek; a nagy és kis község-ekben pedig mint kézművesek, azok, kik szűtén meg a megelőző évben legalább egy egéd után fizettek jövedelmű adót.

Választók azon állami, törvényhatósági vagy községi tisztviselök is, kik 5 ft. jöve-delmű adót fizettek, továbbá a községgyök, okl. kisdedövek jövedelmükre tekintet nélkül.

Nem választathatnak: 1-ör a hadsereg állományában tetteleg szolgáló vagy tetteleg-sen szolgálói idejükön belül ideiglenes szabadságra bocsátott katonák, tengerészek, honvédek, kik közö azonban nem értenek azon tartalékosok és honvédek, kik az 1868. 40. t. cz. 36. §. és 41. t. cz. 14. §-a értelmében ellenőrzési szem-lére vagy ideiglenes fegyvergyakorlatra behi-vatnak. 2-ör pénzügyörök s az adó- és vá-m-örög legénysége. 3-ör a csendörög személy-zete s az állami törvényhatósági és községi rendörög legénysége.

A király kedden meglátogatta a bécsi örüitek kiállítását, s ott félórás időzött, meg-szemlélvén a kiállított müveket, melyek közt különösen Kratyki festész képeit részesíté figye-lemben. Azután a betegek lakosztályába ment, s ott nemcsak a csendesebb betegeket, hanem a dühöncöket is megnézte.

Külföld.

Franciaország. Mióta Gambetta az Auxerre-ben tartott ünnepeylen hazájának ügye-

Etelek megingott a kegyetlen szavakra, de csakhamar összeszedve magát, mondá: — Az nem lehet, kedves néni! Iza Kálmán jegyese s szeretik egymást. Dezső engem nem fog megcsalni, mert sokkal ösztintebb, sokkal nemesebb s azt hiszem, sokkal inkább szeret.

— Ez meg épen elbizakodott szerelmében. Tánadjunk egyenesen, — gondolá a nagynéni s a gond nélkül beszélgetköhöz fordul: — Ugyan édes Izm! gondold meg, hogy völgyében is itt van s nézd, milyen szemek-kel figyeli megihitt társalgástokat. Ön pedig Dezső, Etelekát nézze, majdnem stir.

— Az én völgyemem! — kiáltott fel Iza hangosan.

— Az én kis mennyasszonyom! — nevet-tett Dezső.

A nagynéni restelni kezdé a dolgot; nem akarta ö nyilvánossá tenni s most a két szele-burci a szülök figyelmét is ide lármozza.

— Igaz ez? való, hogy féltékenyek vagy-tok? — kérdik azok.

— Dejst! ugy nehez lesz egy évig várni! — tréfál tovább Dezső.

Ezen aztán mindnyájan nevetnek. Hát ki féltékeny? Bizonyosan álmodta azt a néni! Hahaha!

(Folyt. következik.)

Előzetes hírek

ire vonatkozó nézetét elmondta. A bonapártisták által folytonosan fenyegettek. Így most e hó 11-én. Saint-Lazare, vasuti állomáson, miután ott jelen volt barátaitól elbucsuzott, egy Casorova nevű volt bonapárti kapitány — most rendőrgyöknek által fölszólított, hogy neki, mint bonapártistának, mondja szemébe a bonapártisták ellen használt „nyomorultak” szót. Gambetta a helyke kívánságot teljesíté, a miért a botrányt keresőfél mellé akarta ütni, de a jelenlevő közönség által megakadályozta. A rendőrség felhívott beavatkozásra, de télen maradt. Ez ügy miatt a belügyér interpellátot, s azt válaszolá, hogy a vizsgálat folyamatban van. Ez eset fényesen igazolja, hogy Gambettának igaza volt, midőn a bonapártistákat „nyomorultaknak” nevezé. Legújabb hír szerint Rochefort Schweizban fog tartózkodni.

Boszorkányper Mexikóban. A sinalsíval állam egyik községi bírája Senor Castilla, a kerületi elnöknek bejelentette, hogy Bonilla José Máriát, és annak feleségét fogta; kihalagatt, és mivel őket a boszorkányság üzében bűnöseknek találta. mindkettőt élevesen megégetette. A hivatalos „Diaria” megörösi éret cselekvéit, és hozzá teszi, hogy azóta hasonló előfordult eset miatt, egy öreg nő és annak fia szintén megégetettek. Es a „muvelt” külföldön Magyarországot tartják „barbár”-nak, elmaradottnak.

Dohányzóknak. Egy jobboldali lap a következő vizsgálatot közli a dohányzók számára. „Mióda a szivar- és dohányfogyasztók panasza az árak folytonos roszulása miatt az előbbi pénzügyminiszter idejében napról napra szaporadtak, mindig csak azon sorvány vigasz választ nyertek, hogy Kerkapoly nem dohányzik, tehát joggal nem is lehetne tőle követelni, hogy a kincstári egyedűrség ezen ágában is szakértőleg tájékozva legyen. A jelenlegi pénzügyminiszter Kerkapoly kevéssé-dohányzó kifogásával nem élhetvén, s miután a dohány után járó államjuttatás mennyire szükséges volna már városunkban, mutatja azon körülmény is, hogy a belvárosi óvodát napokint több mint 200 gyermek látogatja. S az is csak egy darabja gondozza. Ez intézet, általában véve az óvoda ügye több figyelmet érdemelne a város részéről.

Az adóbehajtásnak furcsa nemét hallottuk közelebb szavahíthó embertől elbeszéli. Az eset egyszerűen ez: a gazda nem volt a városban, az adóvégrehajtók megrohanták házáat, lefoglalták azt, a miye volt: majd árverésre került a dolog. Ez is megtörtént. És végrehajtási költség fejében lefoglaltak csaknem annyit, mint az adótartásban. S mikor a gazda hozzájött látta, hogy mindene veszte, s még hozzá adja sem teit ki, mert a végrehajtásra felment csaknem minden. A magyar független kormány dicsőségére történik mindez? Ez eljárás lehet törvényes, de minden esetben embertelen. **Tiszta biztosi s jelzőlogok** közgyűlése holnap d. e. 9 órakor a városban nagy tanácsstermben fog megtartani. Mit is azon figyelemmel hozunk tudomásra, hogy az igazolási bizottság a szavazatlaloknak kiadását már holnap reggel 7 óráig

— A londoni iskolatanács határozatilag kimondta, hogy a leánygyermek a háztartáshoz okvetlenül szükséges ételek főzésében is nyernének oktatást. Követére méltó példa nálunk is!

UJDONSÁGOK.

Az előfizetési díjaknak előbbi beküldésére felkérjük a t. cz. olvasó közönséget!

Városi közgyűlés tartatott ma délelőtt. Egyedüli tárgya a csütörtöki közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése volt.

Debreczen városára ráfoga a „Hon”, hogy itt az általános szavazatjogról álmodoznak. Tudomásunk szerint innen épen az ellenkező értelemben beszéltek. Nem Debreczenben álmodoznak tehát...

Germánizáció. A péteriai városi katonakaszárnyán, (Tóthház) magyar lakosságunk s minden honfi méltó bossúságára, még most is ott díszelg a „Tóthkaszerné” czég a Bach-Schmerling időből. Hajlandók vagyunk hinni, hogy észre nem vették. Tehát meséltesse be a kapitányi hivatal, s tészen rá magyar feliratot.

Tornaügy. Ujabb kegyadományok a jun. 21-ki ünnepély alkalmával kitűzött versenydíjakra (III. közlés) következő hölgyekéül: Vécsey Imréné bánya 4 db. arany, Medve Kálmáné 10 frt, ehhez jön mult évben keszón kiadott 4 db. egy frtos tallér ajándék. Balási Biri 2 db. egy frtos tallér. Eddigéle tehát kezemhez küldetett 8 db. arany, 8 db. egy frtos tallér, 20 oszt. frt. 8 db. ezüstbuszas, 1 db. 2 frtos tallér, egy db. styriai ezüstpéna, egy arczképalbum, egy tajt szivarszipka. Hálas érzelmek között nyilvánosság elé hozom. Debreczenben, 1874. jun. 13. Varga Lajos, elnök.

A debreczeni első ipartársulati bank jun. 21-én, vasárnap d. e. 9 órakor saját helyiségében a „Bánki ház”-nál tartja első rendes közgyűlését, miről a tagok meghívó útján értesítettek.

Uj ovoda felállítására mennyire szükséges volna már városunkban, mutatja azon körülmény is, hogy a belvárosi óvodát napokint több mint 200 gyermek látogatja. S az is csak egy darabja gondozza. Ez intézet, általában véve az óvoda ügye több figyelmet érdemelne a város részéről.

Az adóbehajtásnak furcsa nemét hallottuk közelebb szavahíthó embertől elbeszéli. Az eset egyszerűen ez: a gazda nem volt a városban, az adóvégrehajtók megrohanták házáat, lefoglalták azt, a miye volt: majd árverésre került a dolog. Ez is megtörtént. És végrehajtási költség fejében lefoglaltak csaknem annyit, mint az adótartásban. S mikor a gazda hozzájött látta, hogy mindene veszte, s még hozzá adja sem teit ki, mert a végrehajtásra felment csaknem minden. A magyar független kormány dicsőségére történik mindez? Ez eljárás lehet törvényes, de minden esetben embertelen.

Tiszta biztosi s jelzőlogok közgyűlése holnap d. e. 9 órakor a városban nagy tanácsstermben fog megtartani. Mit is azon figyelemmel hozunk tudomásra, hogy az igazolási bizottság a szavazatlaloknak kiadását már holnap reggel 7 óráig

kezdvé a városban nagy tanácssterm előtt teljesítették. **Hagyomány** valahára hozzá kezdtek a csinosításhoz. A tért egyenetlik. Csak aztán tovább! Ne hevertessük azt a jó tervet ott a kapitányi hivatal főkájában.

A tornanepélyről. Folyó hó 21-dikén tartandó ünnepélyünkre 1500 meghívó küldetett szét, a rendezőség tisztességes hához meghívó jusson, azonban könnyen megtörténhet, hogy a kézbesítők vagy ügyetlen módon, vagy kellemetlenül jáltak el kötelességük teljesítésében, s miatt bátor vagyok elnézést eszedzni, egyszermind felkérem azon illetékes és tisztelt egyeneket, kik egyik vagy másik oknál fogva meghívót nem kaptak volna, mindenképpen felkértem, hogy megjelöljék megjelenni sziveskedjenek. A rendezőség arról is fog gondoskodni, hogy a táncmulatság alkalmával kétésgyriség oda ne tolokadjék. Sökán azon agaszto kérdéssel fordultak hozzá: vajon elkészül-e az új sátor annak idejében? Válaszul csak annyit mondhatok: idegnek a zene és dalraegyet tisztelt előnézők ígéréteben, bizom Horváth acsmester ur szavában és ügyességében. Más részről azon nyilatkozatot kellett halanomb, hogy Tarsai és Gáspár urak nagyon is kis ételadagokat fognak adni, erre néve is megnyugtathatom az illetőket, mert Tarsai és Gáspár urak nemcsak szerződsileg vannak a kifogásnéllkü kiszolgáltatásra kötelezve, hanem mi egyszermind becsületszavokat is birjuk. Nem lesz ott semmi biba, ha a tisztelt című közönség meg nem vonja tőlünk a pártfogást. Azt is említhetem, hogy jó és behűtött kobányai serrel, fehér és barna házi kenyérről, sós kiflikről is gondoskodva van. Ez évben a rendezőség különös figyelmet fog arra fordítani, hogy a tisztelt című közönség mind a nére néve kielégítve legyen. Az egylet működő tagjai naponta gyakorolják magokat az ügyesség megszerzésében, a vívók egész tüllel vívnak, mindenki óhajta várja a nagy napot, legnyugtalanabban azonban a kis tornászok, kiknek ez évben alkalom nyujtatott az egylet működő tagjaival kivonulni, a mint az minden városban, a hol tornász tanítattik, szokásban van, és habár jelenben semmiféle tornamutatóvánt nem mutatnak is, mégis a jövőre néve nagy hatással leend. Már most megtanulhatják a rendet, férfias viséletet, melylyel a tornászoknak birniök kell. De hogy ök se legyenek telenül, nekik is jutott egy kis szerep a szüneteket korokhoz való mulattatással betölteni. Az ugynevezett hölgytáncot, melyet tánczolni fognak, Müller Lajos ur tanítja, és mondhatom, nem csekély fáradsággal, mert az ifjak élénksége hátráltatja a tánczatnást, de Müller ur nem veszteli el türelmét az egylet iránti szives indulatánál fogva. Örvényi Vilmos rendező.

Hamis bankjegy terjesztésének vádjá miatt az itteni rendőrség által a tokaji szolgabíró távirata folytán a mult heten a vasutnál letartott egyen körülménye azóta kellőleg megvizsgáltatván, annak teljes ártatlan volta kiderült, s mint ilyen szabadon is bocsáttatott.

Állatsergelet. A jelenleg Baján tartózkodó Kullmann T. állatsergelet és múltani muzeumtulajdonos folyamodott a hatósághoz, hogy számos kitűnő példányú állatból álló teipenek és muzeumának az augusztusi országos vásár alkalmával itt leendő felállításához szükséges térség jelöltetnek ki számára.

Hosszu séta. Egy helybeli illetőségű leány valahogy Bécsbe vetődéven, ott bizonyosan nem jó fát tett a tűrre, mert az ottani rendőrség ut-laput kötött a talpa alá, s úgy sétáltatta haza — Debreczenig, a mi ugy gyalogjában jó kis stáció.

Vásárhathatáridő elnapolása. Folyó 1874. július hó 26-ára eső országos vásárunk, mivel a mezővárosi országos vásár is e napra esik, hogy héttel előbb vagyis 1874. július 19. és 20-án fog megtartatni. Török-Szt. Miklós, 1874. június 8-án. A város főbírája Herkl Károly.

Lovarda. A Sídoli-lovartársulat a tegnapi reggeli vasuti vonattal megérkezett; a lovak mindannyian gyönyörűen néznek ki; a lovarda helyisége is már teljesen készen és izédesesen fel van szerelve, s már a mai este az érdekesnek ígérköz előadások sora kezdetét is veszi.

Hetényi Laura, szünetársulatunk egyik hasznos női tagja s városunk szülötte, mint részvételt értesülünk, jelenleg is azon betegségekben szenved, melyből csak nem régen kevesebb időre kiépült, s a fővárosban gyógykezelte.

Lopás a vasutnál. A helybeli tisztavideki vasuti állomás főnökség a rendőrség segélyét vette igénybe, hogy amaz értékes aranyékszereket magában foglaló csomag ki nyomoztassék, melyet ismeretlen tettes közelebb a többi podgyász darab közül ellopott.

A helybeli pékek sütődei tegnapelőtt a városi tiszt főörvos, Jenei István alkaptány s egy biztos által sorról-sorra megvizsgáltaták, s azok nagyobb részét teljes s kisebb részét pedig turethó tiszta állapotban találták; kivételt azonban egy K. nevű sütőnél tapasztaltak, hol a tisztáltság oly mérvben üt fel tanýját, hogy az illető az ottani további süléstől azonnal eltiltatott; egyuttal pedig mindenik pékmesternek tudomására adattak a szükséges tisztasági szabályok, melyeknek pontos megtartására szigoruan is utasítva lettek.

Uj vásár. Huszon a mult május hó 18- és 19-ik napjaira eső orsz. vásárt az akkori eszések és vizáradások miatt meg nem lehetvén tartani: ugyanott a f. jun. 15. és 16-dik napjain uj vásár tartása engedélyeztetett.

Országgyűlés. — Junius 12. — Elnök Perczel több kérvényt jelent be. Tavasszi E. a rendőri működés és bíráskodás elválasztása iránt interpellálja a bizárságot.

Szentimrei Elek az iránt interpellálja a földmívelési ügyért, hogy a kassai gazd. tanácszatot szándékozik-e még ez évben megnyitni?

Cseh K. a pénzügyért interpellálja, hogy Erdélyben néhol a fától a szokottnál kevesebb vámot szednek.

Nagy Gy. tjavaslatot nyujt be a jelzőlogkölcson kamatainak megállapításáról.

Solymossy B. hat javaslatot nyujt be még az igazságügyér tjavaslatot nyujtson be még az ülésszak alatt az iránt, hogy a föld és házbirtok végrehajtáskor becsáron alul nem adható el.

Házai hírek. **Nagyváradról.** A hónapok nagy gyakorlati oktatást tartanak. — A Páriszpaké tegnapelőtt ismét kiöntött Patai főispán Teleszk képviselet városi tisztelbeli ügyvédé nevezte ki.

Az upesti zavarás tárgyában a nyilvános tárgyalás jun. 22-én kezdődik. **Két régi jó emberrel** ismét kevesebb van Pinksz József, ki zászlóalparancsnok volt a Danjancs hadtestében, 48 éves korában elhunyt Budapesten. Palóczy Imre 1848—9-iki főhadnagyot e hó 9-én temették el Nagyváradon a közokrházból; utósb éveiben nagy nyomorral küzdött. Nyugodjanak békevel!

Csongrádon az arvánepélyről nagy összeg pénz veszett el. A tettes a közgyám sógora. Letartoztaták a közigyámat is.

Budapestben a mult heten született 281 gyermek (75 törvénytelen); meghalt 323 személy, a szülőknek 42-vel több.

A királyi várkert kiszélesítéséhez Budán nem sokára hozzáfognak.

„Athensium” könyvnyomda-részvénytársulat az idén 35 frt osztalékot, vagyis 17%-ot ad részvényeseinek.

A székesfehérvári deákok sorsát valószínűleg több tanuló irigyl, mert csak 4 havi szünetiek lesz — júliustól novemberig, a gymnasium épületeinek kijavítása miatt.

Öngyilkosságok Budapestben Polczér Károlyné inséges állapota miatt, még a mult heten méreggel vetett véget életének, előre beárván lakosztálya ajtaját; és csak e hó 10-én, egy hó múlva vették észre, az elterjedt bírók. Kinyitván a szobáját, ott feküdt halva; melette egy galamb hevert életelenül, a mely valószínűleg nagy kínokat szenvedett; tollait mind eltépte, söt színűvel husdarabokat vagdalt ki testéből, valószínűleg éhez veszett el. — Hazek Katalin szolgálo hasonlókép megmérgezte magát.

Jó seffőherceg és családja a Margitszigetnél nyárra Alcsuthra térnek vissza. Ivenkint ezután is a Margitszigeten fognak időzni, melynek az egész család igen jó hatását tapasztalta. Külföldi fürdőbe sem mennek az idén.

A honvédség egyelet — jelenleg 255,371 frral rendelkezik.

Felolés szerkesztő a kiadóulajdonos: OLAH KÁROLY. Főmunkatárs: SZATMÁRI KÁROLY.

H I R D E T É S E K.

Tisztelettel értesítjük a nagydemű közönséget, hogy a debreczeni főügynökségünknek saját költségünkbe vettük, és annak vezetésével igazgatósági régibb hivatalnokunkat **Sarkady Ferencz** urat biztuk meg. Budapest, 1874. június 1. **Az osztrák GRESHAM élet- és évjáradék biztosító intézet képviselősege.** A fentebbi megbízatásomra hivatkozva, ajánlom magamat a n. é. közönség becses figyelmébe. A biztosítási iroda létezik Hatvan-utezán 1443. szám alatti saját házamban. Tejes tisztelettel **Sarkady Ferencz.**

ÁRJEGYZÉK Szikszay József jégpinczéssel ellátott sörgyaraból. 1 láda finom ászok sör 50 üveggel 11 50 1 márcziusi-sör 50 12 — 1 üres láda 50 üveggel 6 forintért mindenkor visszavetjük, miszerint 1 üveg sör csak 11, 12 krba kerül. 1 akó fin. ászok sör hordóban 80 iteze 7 50 1 márcziusi-sör 80 8 — félakós hordókban fele árban. A fentebbiek házi szükségletre 10, 20 üvegenként is a sörházi jégpinczéből mindig kaphatók. 329 3—3

215. ARJEGYZÉKE az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. (Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.) **Ugyen zsákkal.** frt. kr. A. Asztali dara nagy szemű 19 40 B. Ugyanaz apró szemű 19 40 C. Dara közepeszerű 18 80 D. 50 g-os zacskóval 18 80 E. Királyliszt 19 — 1. Lángliszt 18 60 2. Montliszt 18 20 3. Zsemlyelisztt különös 17 40 4. Fehér kenyérlisztt I. rendű 15 20 5. Ugyanaz II. rendű 13 20 6. Barna kenyérlisztt I. rendű 12 20 7. Barna II. 11 80 8. Lángliszt I. rendű 11 40 9. Lángliszt II. 9 80 10. Derczkekorpa 4 — 11 Derczkekorpa 3 60 12 Durrakorpa 3 20 zsákkal 3 20 zsáknélküli 3 20 V. K. L. I. Vegyített kenyér 11 — liszt 1-ső rendű 10 — Szinte 2-od rendű 10 — Rozsliszt I. rendű 11 — Rozsliszt II. rendű 11 20 „ III. 11 — „ IV. 11 — Rozskorpa 11 — zsákkal 11 — zsáknélküli 11 — 00 Árpakása 22 — 0. Árpakása 20 — 1. Árpakása 16 — 2. Árpakása 14 — 3. Árpakása 13 — 5. Árpakása 13 — 6. Árpaliszt 9 — A zsákok súlytartalma: A. B. C. 0—8 számig netto 150 fat 9. 10. 11. 125 — 12. 100 — K. L. és R. I.—III. számig 150 — R. IV. V. 100 — A. K. 00—5 számig 100 — Árpaliszt 125 — Debreczen, 1874. május 11.

Bor-kimérés. Alulírottak van szerencsém tudatni a nagydemű közönséggel, hogy üzlettel felhagyási szándékomnál fogva a legjobb minőségű és nagymennyiségű, ép oly kitűnő mint hamisítlan és egészséges **o boraim kimérését kivételre is** megkezdtem, hogy alkalmat nyujtsak minden borismerőnek boraim eredeti jósága és tisztaságáról meggyőződést szerezni. **Borok ára:** 1 iteze érmelléki uj 24 kr. 1 „ kerti bor uj 20 kr. 1 „ 1871-ki Rikl-féle ó 18 „ 1 „ 1869-ki ér-adonyi ó 28 „ 1 „ Rikl-féle bakar ó 40 „ 1 „ Magyaráti ó 36 „ 1 „ Budai sashegyi ó 36 kr. 1871-ki és Rikl-bakar, mint szinte veres borok tetszés szerinti mennyiségben kaphatók. A t. cz. közönség becses igénybevételét kéri **Guszman Róbert,** vendéglős. Főpiacz, Schweticus Mátyásné-féle házban. 344 1—3

Fisch K. árverési intézetében **Miklósutca szegletén a Frohnerféle házban,** kedden folyó hó 16-án d. e. 9 órakor arany és ezüst női és férfi zsebórák, korpereczek, gyűrűk, függők, lánczok és pipák fognak elárvereltetni. 341 —

Haszonbéri árverés. Néh. Nemes Gusztáv árva tulajdonát képező, s a máhalyfalvai vasuti állomáshoz egy órányira levő 800 osztályozott hold, gazdaság épületekkel ellátott tagosított birtok, belső telek, ur lak s több épület-áru, erdő, nádlásbeli illetőség, f. é. **junius 22-én, délelőtt 9 órakor,** helyszínen, **Er-Keserő** község házánál árverés útján 3 vagy 6 évre bérbeadatik. A berleti szándékozők 1500 ft bántapénz letétele mellett árverethetnek, a feltételeket alólírottánál Debreczen, czegled utcán 2155. sz. ház emeleten Csiffy-házban lakáson addig is megtekinthetik. 337 3—3